

DRAUGAS

ANTROJI DALIS / 1986

GRUODŽIO MĖN. 6 d. / DECEMBER 6, 1986

PART TWO — Nr. 238(44)

Pavergtieji – laisviesiems apsaugos priemonė

Šiame numeryje:

Rašytojai „atranda Ameriką“ — Baltušis, Bučys, Laurinčiukas.
Pavergtieji — laisviesiems apsaugos priemonė.
Šiometinis „Ateities“ akademinis savaitgalis.
Jono Zdaniaus kūrinių koncertas.
Krazo Gailliaus ir Kazio Bradūno „Donelaitis“.
Patio Bradūno „Donelaičio pamokslas per sukaktuvių mišią“.
Vidos Krištolaitytės meno paroda.
Neeilinis dailininkės veržlumas.
„Palik tik dainą man“ — Vaclovo Verikaičio plokštelė.
Chicago teatro uose.
Tarabildų paroda Čiurlionio galerijoje.

Kertine Paraste

Rašytojai „atranda Ameriką” — Baltušis, Bučys, Laurinčiukas

Amerika, Amerika... Kaip jau aprašyt iš Lietuvos apsilankiusiam rašytojui, kultūrininkui, žurnalistui? Ar įmanoma būti bent iš dalies objektyviam ir ištikimam savo tikriesiems įspūdziams, žinant, kokio Amerikos vaizdo nori partija ir jos spauda?

Partiniai ir nepartiniai Lietuvos intelektualai Amerikoje lankosi ir savo „Amerikas atranda“ jau beveik trisdešimtį metų. Jų įspūdžiai jau pripildytų lagaminą dydžio knyga. Jie daug pasako — ne tiek apie Amerika, kiek apie Lietuvos partinio elito galvoseną bei ribas, tarp kurių išprausti jie turi keliauti, galvoti ir rašyti.

Akimis aprėpus tą įspūdžių kalną, išnyra du pagrindiniai Amerikos aprašymo modeliai – Juozas Baltušio ir Alberto Laurinciuo. 1964 metais apsilankęs Amerikoje, Baltušis aprašė savo kelionės *Literatūroje ir mene* ir sužadino nepaprastą skaitytojų dėmesį. Nors ir žiūrėdamas į Jungtines Amerikos Valstybes pro iškreipiančius peržiniuotus akinius, jis sugebėjo neužgniaužti savo teigiamųjų rašytojo savybių – smalsumo, pastabumo, spontaniško reagavimo. Ir taip Baltušio Amerika iki šios dienos išliko pati įdomiausia iš visų patinių piligrimų aprašytų Amerikų. Tai negera, bedora „kapitalizmo tvirtovė“, bet ir įvairi, įdomi, dinamiška šalis. Kai Baltušio kelionės įspūdžiai 1967 metais pasirodė atskira knyga, pavadinta *Tėvų ir brolių takais*, jo teigiamieji atsiliepimai apie Ameriką buvo angėnėti.

Tokios komplikacijos nedrumsčia mūsų antrojo modelio, Alberto Laurinčiuko, straipsnių apie Ameriką — reksmingo citatų, karikatūrų ir klastočių jaukalo. Jo Amerika tai sručių duobė, kurioje kapstosi biznierių bei militaristų išnaudojama dora, bet skuldaita amerikiečių liaudis. „Ja „apšviesti“ yra besilankančių šauniųjų „tarybinių“ žurnalistų pareiga. Laurinčiuko modelį beveik paraidžiui kopijuoja ir jaunesnės kartos žurnalistas Vilius Kavaliauskas.

Prie šių dviejų modelių dabar prisišlieja trečiasis — rašytojo ir kritiko Algimanto Bučio šių metų balandžio 5 d. *Literatūroje ir mene* išspausdintas straipsnis „Amerikos knygų pasaulyje“.

Kadangi Bučio intelektualinis akiras daug platesnis už Baltušio ar Laurinčiuko, itin įdomu, kokią „Ameriką“ jis atranda. Kokios Bučio Amerikos knygos kokie jo žmonių gyvenimai?

Bučys atranda tą patį, ką prieš daugeli metų atrado Amerikoje niekad nesilankęs Leninas, „Buržuazinio beletristo“ kūrybinė laisvė, teigia Bučys, tegimo pornografija ir anarchizmas. Tikrąją literatūrą Amerikoje užgožia „literatūrinė prostitucija“, sadizmas, masochizmas, „seksrogėšai“. Knygų rinką užtvindo meniškai bevertė literatūra, lytiniais iškrypimais besimėgaujantis triuškinis bestseleriai. O skaitytojai? „Amerikiečiai“, rašo Bučys, „nori pasinerti į prabangaus bei nuotykiingo pasaulio literatūrinę fikciją, apkvaišti svaigia praturtėjimo iliuzija... ir bent trumpam ištrūkti iš savo kasdienio emocinio streso, iš nuolatinės ekonominės depresijos, iš materialinio determinizmo...“

(Stebėtina, kad išvydęs tokį medžiaginį ir dvasinį skurdą, Bučys, sugrįžęs į Lietuvą, nesiėmė organizuoti pašalpos – siuntinių ir buteliukuose koncentruotos kultūrinės, psichologinės atgaivos – tiems vargšams amerikiečiams paremti. Juk toks vaizdas turėjo lietuvių rašytoją sukurti, kaip Etiopijos bado vaizdai sukūrė pasaulio viešąją nuomonę.)

Bučio nupieštą Amerikos pavelskū verta nuodugnai patyrinti. Jo Amerika nukopijuota tiesiai iš senų, dar Lenino ir Stalino laikų, propagandinių plakatų, prie kurių Bučys pridėda šiandieninį aktualijų, kaip „paslaptingosios Eids ligos epidemiją“. Net ir sovietiniai ekonomistai frazė „ekonominė depresija“ šiandien vartoja atsargiai: Bučiuo ši amerikinė depresija niekad nesibaigė ir telabaiko eilinių amerikiečių „nuolatino streso“ nelaisveje, ji „medžiaginiai apsprendžia“. Išvada: chroniškas nepriteklius, įtampa, dvasinė dykuma. Toji Bučio Amerika artimesnė Laurinčiuko, negu Baltušio, modeliui. Nors Bučys (tikras rašytojas) ir Laurinčiukas (propa-

gandinių kaladelių dėstytojas) nepanašūs, jiedu nutapė labai panašius Amerikos paveikslus, kurie primena agitpropinius romanus ar propagandinius antiamerikietiškus filmus. Jie

rūpesčius, meną, estetiką, teatrą,
mokyklas ir pristatanti naują,
Nepriklausomos Lietuvos in-
teligentiios kartą su jos polėkais.

V-tame *Raštų* tome surinkta medžiaga - parodo Brazilijos žurnalistą. Jis su savo plunksna įsibrauna į aktualiausius politinio ir visuomeninio gyvenimo reiškinius, keldamas optimizmą.

Visi anie raštai tai Brazaičio pasaulis, jo dvasinė kūryba ir atgavimas. Jis savo mintijimu greitai užkariauja kitų nuotaikas. Tai retas iš profesorių, pas kurį atėdavo pasiklausyti paskaitų ir kitų mokslų studentai (o laiko studentai visada mažai turi). Kiekvienas iš jo paskaitų išeidavo dvasiškai įjudintas, taip stipriai Brazaičio dvasinė versmė paveikdavo kitus. Ir šitos išleistos knygos, kaip redakcinė Brazaičio *Raštų* komisija sako, tai dar nėra visi jo raštai, dar yra medžiagos jo paliktuose archyvuose. Juntame, koks didelis Brazaičio kūrybinis pasaulis, o ir tai, ką jis sukūrė, kaip jis pats sako, buvo tik deka „nuvogtų valandų“. Nuvogtos valandos? Kas jis buvo padaręs vergu, nuo ko jis turėjo „nuvogti“

tesiskiria tuo, kad Bučys cituoja rimtesnius amerikiečių autorius ir paberia daugiau vardų.

Kiek daug partinėje spaudoje rašytojai – keliautojai jau prirašė apie Ameriką, ir kiek dar tuose straipsniuose maža autentiškos Amerikos su jos problemomis ir stiprybėmis, jos ligomis ir sveikata. Ir ne maža veidmainiavimo. Amerikos medžiaginį skurdą aprašęs turistas velkasi į namus deficitinių gėrybių prigrūstus lagaminus; nežabotą ištvirtikimą pasmerkęs žurnalistas artimiausiems draugams vežasi pornografinių žurnalų; o dvasinę Amerikos dykumą apraudojęs rašytojas į „dvasiškai turtingiausią pasaulio valstybę“ gabenasi krūvelę ten uždraustų knygų ir tikisi, kad Maskvos muitinėje jų neatsims. Gal tiksliausiai Ameriką vaizduoja tie joje apsilankę lietuvių rašytojai ir žurnalistai, kurie, žinodami, kad pilnas ir tikslus Amerikos vaizdas partinėje spaudoje neįmanomas, nusprendžia geriau nieko nerašyti.

valandų? Šis jo paties posakis išryškėja, perskaičius VI-jį jo *Raštų* tomą.

VI-tasis tomas sudarytas, prie knygos *Vienų vieni*, išleistas 1964 metais, prijungiant naują dalį, pavadintą „Rezistencija“. Knyga *Vienų vieni* parašė ir redagavo pats Brazaitis. Priedas prie tos knygos, medžiaga, rasta Brazaičio archyvuose, labai gerai papildo ir praturtina pirmąją knygą.

Kodėl Brazaitis kai kurios medžiagos pirmoje knygoje nepanaudojo, neišskū. Gal jis manė, kad per anksti, netikslu viešai atskleisti, ar kad gali kas nors nukentėti. Kai kas gali ir dabar tokius klausimus kelti. Bet nauja medžiaga atverta ir diskusijos nereikalingos, ji dabar knygos vertė stiprina.

„Vienų vieni”

Savarankiška asmens kūryba prasideda ir bresta, kai žmogus yra vienu vienas, laisvas. Bet vienu vienas žmogus yra ir tada, kai jis yra apieistas. Šioje knygoje parodomos šios abi „vienų vie no“ plėtmės: ir tarp jų visa lietuvių tauta ir tą tautą sudarantys asmenys. Lietuvių tauta, stebint, kaip bėga, vienu viena trumpos sukilimo metu at stato valstybinį aparatą. Deja, jos likimą ėmė spresti ir net dalytis žmonėmis ir žemėmis kiti, kaip prieš šimtmečius iš Afrikos į Ameriką atvežtais vergais. A yra asmeniui pasirinkimas, kai jo likimą nulemia kiti? Nėra. Štai ir Brazilais juntasi pasidars vergu, kaip ir visa tauta, nuo jos neat skiriamai. Kai esminės valandos eikvojamos vergo kovai su tikrove, kūrybai lieka tik liesos, atsitiktinės „nuvogtos“ valandos, kuriomis remiasi asmuo, jomis remiasi ir tauta. Vergo kova sun ki, neatlaidi, ir šioje kovoje, ko voje už būvi, mes, lietuviai, jun tamės esą apieisti. Kūryboje vienatviškumas yra pagrindas susikaupimui, vergo kovoje – vienatviškumas veda į žuvimą.

Štai čia Brazaitis spaudžia
aliarminį mygtuką, kad budintų
pavargusio vergo sąmonę; jis šioje
knygoje rodo aliarmą pavyz-
džiais. Kartu šioje knygoje bando
atkreipti dėmesį laisvės ir

Juozas Brazaitis (1903-1974)

Nuotrauka Vytauto Maželio

humanizmo šūķiais apskāršū-
sios laisvū tautū šēimos. Pavyz-
dziai rodo, kad laisvoms tautoms
toks likimas artinasi. Kadaisē
buvusio vergo Amerikoje būsena
buvo paprastesnē: kai jī Afrikoje
sugaudavo, uždėdavo grandines
ant kojų ir rankų, ir jis jau žinojo,
kad nuo šio momento jis yra ver-
gas, ir visi sakė, kad jis yra ver-
gas ir jo gyvenimas nulemtas.
Šiandienā vergas iš Sibiro pri-
verstas dainuoti: „Ir niekur kitu-
nėra kitos tokios laisvos šalies...”
Ir šiandienā Amerikoje sunku
kitaip įtikinti Amerikoje gimusi,
ir amerikiečių besivadinančius
piliėtis nešuprantā, kodėl
lietuviai Lietuvoje balsuoja už

komunistų partija, jei jie jos nemėgsta. Taip kaip dabar OSI džiaugiasi, suradusi kraštą – SSSR, sutinkanti priimti pas save žmones, kuriems uždedamas titulas „nacis“. Brazaitis šioje knygoje labai aiškiai išsako šio laikotarpio perspektyvą ir būseną: „Kitaip sakant, pavertieji, būdami belaisviai, dar turėję būti laisviesiems apsaugos priemonė“ (p. 348). Šioje knygoje nepaprastai nuosekliai išsakyta Lietuvos tragedija, kiekvienam aiškiai, pagrįstai ir prieinamai. Čia visi gali sentis sau žinių, jei nori pajusti buvusius ir esamus mūsų tautos rūpesčius ir net mūsų asmeniškus pavojus.

**Ministeris Pirmininkas,
laikinai**

Jis buvo profesorius, aš buvau studentas. Jo ir mano pozicijos buvo skirtingos. Taip atrodytu dabar, iš dabarties aplinkos žvelgiant. Tačiau kitaip buvo tada, tuo laikotarpiu, apie kurį rašo šis VI-tasis tomas. To meto likiminė kova neklausė, ar tu esi studentas, ar profesorius, sąlygos diktavo kelią. Jei dabar kai kur matomė sąjūdžius, kuriuose profesorius veda ir studentai remia ir eina, tas visai netiko anai žūtbutinei kovai. Anuo metu visi turėjo eiti kartu, ir Brazilis mokėjo eiti kartu. Pogrindžio kovoje dažnai iškildavo studentas, ir profesorius jį sekdamas, kai sąlygos to pareikalavo. Žinoma, savo vertę žinojo ir studentas, ir profesorius, bet pasitikėjimas vienas kitu buvo būtinas, net, tiesiog, aklas pasitikėjimas vienas kitu. Jei profesorius leidosi būti išstatomas ministeriu, jis turėjo pasitikėti tais, kurie jį išstato.

Skaitydamas ir perskaitęs VI-tojo tomo knyga, pirmiausia skai-

tytojas ieško autoriaus. Keista, šioje knygoje, autoriaus lyg ir nematai. Tai priešingybė kitoms šio laikotarpio dokumentinėms istorijoms, kuriose autorius rašo apie save, kaip ir ką darė, kokius įsakymus davė, kur kokias klūtis sutiko, nugalėjo arba nepajėgė. Šioje knygoje autoriaus lyg ir nerandi. Apie Laikinosios vyriausybės pirmuosius posėdžius autorius rašo: „Pradžiai pirmininkaujantio pareigos priskirtos švietimo min. J. Ambrazevičiui. Tikėtasi, kad tai truks dvi tris dienas, iki atvyks ministris pirmininkas K. Škirpa“. Taip netiesiogiai autorius pristato pats save, kukliai, nedrąsiai. Brazaitis neprideda savo, kaip sukilimo dalyvio (o jis juo buvo) darbų, planavimo, laikysenos. Atrodytų, lyg jis buvęs kur nors atokiai ir neturėjo jokių pavojų arba grėsmės. Užsislėps jis nebuvo: jis rizikavo ir kartu kovojo, išstatydamas save prieš tuos pačius pavojus kaip ir kiti sukilimo vykdytojai. Jis šaukia ministrų posėdį birželio 24 d., kai dar Kaunas skendėjo sūviuose. Jis apie save nieko nerašo. Nerašo ne todėl, kad neturėtų ką rašyti, bet jis nenori savęs šioje knygoje iškelti. Šioje knygoje jis liudija apie kitus, liudija įvykius, kaip stebėtojas iš šono, santūriai, taktiškai, kad parodytų nesuamenintą įvykių raidą, kad būtų pateikta tikrovė, tikslus aprašymas, ypač ten, kur kalba tauta ir liečiami gyvybiniai tautos reikalai. „Laikinių“ ministrų pirmininku išrinktas jis tapo juo amžinai. Lietuvių tauta žvelgė į jį su pasitikėjimu, ir jis lietuvių tautai nepavykė.

Lietuvos Laikinoji vyriausybė

Esminė visų įvykių viršūnė šioje knygoje yra – sukilimas. Autorius duoda sukilimui pagrįžtiną datą: „1941 m. birželio mėn. 23 d. 9 val. 28 min. ryto“. Tai laikas, kuriuo Kauno Radijo stotis paskelbė Lietuvai ir pasauliui nepriklausomos Lietuvos valstybės atkūrimą ir Lietuvos Laikinąją vyriausybę. Nuo to momento prasidėjo spontaniškasis lietuvių tautos sukilimas. Šiame tome sutelkta dokumentinė medžiaga, parodanti eigą, kuri paruošė kelią ir, sakytume, privedė lietuvių tautą prie šio sukilimo. Lygiai šis tomas taip pat parodo, kaip įvykiai toliau vystėsi šio sukilimo atšvaisteje.

Atkurta nepriklausoma Lietuva valstybė — štai kas yra šiam laikotarpiui būdinga. Valstybė atkurta tautos sukilimo aukomis ir kovos krauju patvirtinta, kaip pasaulis žinoję ir matę. Kokia reakcija pasulyje? Knyga parodo faktus, kaip sumišo ir Stalinas, ir Hitleris. „Molotovas prabilo iš Maskvos per radiją... jis nebesusivaldė: paskutiniais žodžiais išsikeikė ant mūsų sukilėlių“ (p. 9). O Berlyne — „K. Škirpa buvo priimtas von Grundherf. Pastarasis pareiškė nepasitenkinimą ir susijaudinimą, kad paskelbta Vyriausybė“... (p. 82). Kauno radijo skelbimus labiausiai sekė Švedija ir ji toliau žinias perdavė į Vakarų. O Amerikoje — „Bimbai pasakius, kad Lietuvoje jau susidarė valdžia iš Škirpos, Raš, tikio ir kitų, sužūžė salė nuo griausmingo plojimo, kuris tęsėsi kelias minutes“... (p. 536).

Šitaip surinkta medžiaga, dokumentinėmis ištraukomis Brazaitis pristato nacių okupacija, bolševikų okupacija, lie-
(Nukelta į 3 psl.)

Arûnas Tarabilda

Iš ciklo „Vilniaus legendos“, linoraižinys, 1968

kž Tarabilų šeimos dailininkų paroda atidaroma Čiurlionio galerijoje, Jaunimo centre, Chicagoje, š.m. gruodžio 12 dieną.

Šaukliai

Šiemetinis „Ateities“ akademinis savaitgalis

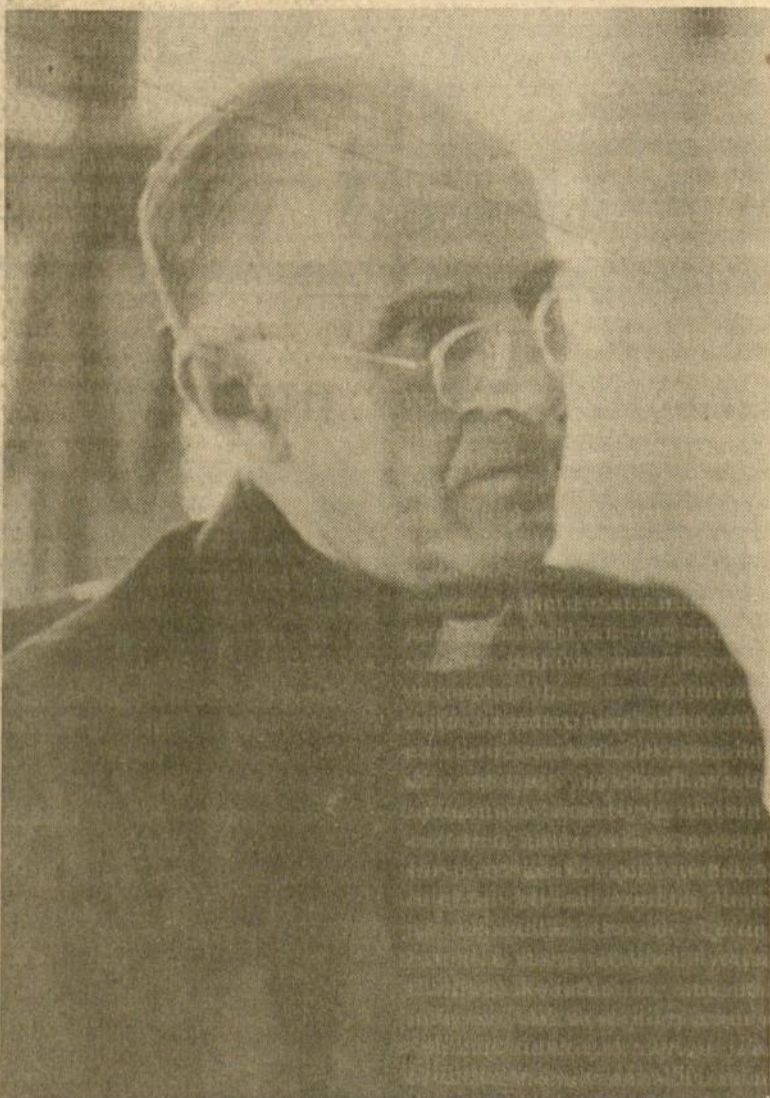
RAMUNĖ KUBILIŪTĖ

Šeštasis „Ateities“ akademinis savaitgalis vyko Chicagos Jaunimo centre ir Lemonto Ateitininkų namuose lapkričio 7-9 dienomis. Savaitgalio programą sudarė vakaronė, meno paroda, paskaitos, simpoziumas, *Ateities* žurnalo vakaras, bendri pietūs, ir užbaigiamosios šv. Mišios. Savaitgalio tema: „Kiek mums vertas šių dienų kapitalizmas?“

Ateities literatūros fondo išleisto jaunųjų poezijos rinkinio *Keturi* sutiktuvų vakaronė lapkričio 7 d. Jaunimo centro kavinėje pravedė **Vitas Laniauskas**. Jaunuosius poetus ir jų kūrybą aptarė poetas **Kazys Bradūnas**, kuris sveikino *Ateities* žurnalą kaip poetų lopšį ir Ateities literatūros fondą, kuris prieš 17 metų taipgi išspausdino 10 jaunųjų poetų kūrybos rinkinį *Tiltai ir tuneliai*. Poetas Bradūnas tikisi, kad **Jolanta Malerytė**, **Vainis Aleksa**, **Saulius Kubilius** ir **Gintarė Remeikytė**, dalyvaujantys knygoje *Keturi*, liks literatūros kelyje, taip kaip kiti keturi yra likę iš kadaise rašiusių dešimt. Bradūnas klausytojus ragino: „Nenuvertinkime savo poetų, poezijos“. Jaunų poetų kūrinius skaitė, deklamavo **Laima Šulaitytė**, **Kristina Likanderytė** ir **Aušra Jasaitytė**. Po knygos sutiktuvų (gaila, kad nė vienas iš autorių šiame vakare negalėjo dalyvauti), dr. **Marytė Gaižutienė** rodė, o **Milda Tamoliūnienė** komentavo skaidres iš jaunų menininkų parodos, kuri atidaryta kitą dieną — šeštadienį. **Vytas Čuplinskis** iš Toronto supažindino publiką su savo video/skulptūra. Jauno menininko talentu ir išradingumu gėrėjosi visi vakaronės dalyviai.

Šeštadienį, lapkričio 8 d., buvo trys paskaitos ir „Ateities“ vakaras Ateitininkų namuose. Ryte kun. **Petro Dauginčio, SJ** paskaita: „Kapitalizmas vėliausiuose Katalikų Bažnyčios dokumentuose“. Koreferentas buvo **Jonas Pabedinskas**, o diskusijas pravedė **Pranas Prancevičius**. Paskaitininkas kun. Dauginis labai kruopščiai peržvelgė kapitalizmą naujųjų laikų popiežių socialinėse enciklikose ir panašiuose Bažnyčios dokumentuose. Koreferentas pažvelgė į Bažnyčios poziciją, ją aptarė iš pasauliečio bei ekonomisto požiūriu. Iškilo įdomių diskusijų klausytojų tarpe apie Bažnyčios rolę „pasauliečių“ reikaluose.

Po kuklių pietų savaitgalio dalyviai susirinko pasiklausyti

Kun. dr. Petras Dauginis, SJ, „Ateities“ akademiniame savaitgalyje 1986 m. lapkričio mėn. 8 d.

svečio iš South Carolina prof. dr. **Kęstutis Skrupskelis** paskaitos „Ateitininkai ir moralinė kapitalizmo kritika“. Koreferentas buvo kun. **Vytautas Bagdanavičius**, diskusijas pravedė dr. **Roma Kuprienė**. Dr. Skrupskelis pažymėjo, jog ateitininkai buvo viena iš revoliucinių grupių to meto jų įvairovėje. Vėlesniu Salkauskio mąnymu, „įgyvendinti teisingumą“ kapitalistinėje sistemoje nėra įmanoma. Dr. Skrupskelis davė kitų pavyzdžių iš Salkauskio pasakymų apie kapitalizmą, iškeliant jo ydas. Ateitininkams rūpėjo Lietuvos socialinės problemos, kaip matyti net iš 1939 metų SAS suvažiavimo temos: „Ateitininkų uždaviniai mieste, ateitininkų uždaviniai kaime“. Dr. Skrupskelis nurodė kitas ateitininkų kurtas politines-socialines programas: pvz., 1936 m. jaunų ateitininkų deklaracija, kad kooperatyvai tinkami sutvarkyti Lietuvos ekonomijai, iki 1958 m. Lietuvos fronto bičiulių tėsinių šiai minčiai, nors jie privačios iniciatyvos nepaneigia. Kun. **Vytautas Bagdanavičius**

teigė, kad paskaitininko pasirinkimas Maceinos ir Salkauskio programų gal ne visai teisėtas, nes jie apie kapitalizmą buvo naivūs. Jis pabrėžė, kad Salkauskis kūrė šviesuomenę, tad jo mąstysena neįstengia aprėpti visuomenės. Kun. Bagdanavičiaus nuomone, į Salkauskį turime žiūrėti 1922 metų fone, kuris buvo šiltadaržio laikotarpis, ir iš jo jau esame išaugę.

Dr. **Valdas Samulevičius** iš Toronto skaitė paskaitą „Šių dienų kapitalizmo ir komunizmo ekonominės sistemos: žvilgsnis iš lyginamosios perspektyvos“. Koreferentas buvo kun. dr. **Pranas Gaida**, taip pat iš Toronto, o diskusijas pravedė **Arvydas Tamulis**. Dr. Samulevičius įdomiai pristatė komunizmą — tradicinį ir reformuotą, pakopas tarp centro ir įmonės, direktorių interesų mas pagal aerodinamikos taisykles neturėtų skristi, bet kažkodėl visvien abu skrenda. Kun. dr. Gaida matė panašumų tarp dr. Samulevičiaus paminėtos konvergencijos teorijos ir Hegelio tezės, antitezės ir sintezės. Diskusijų metu iškilo klausimai apie Lietuvos ekonominę ateitį, jeigu ji atsikratytų dabartinės valdžios. Dr. Samulevičius siūlytų 5 metų išmėginimą: 1/3 kapitalizmo, 1/3 centralizuotos valdžios, ir 1/3 kooperatyvinės sistemos.

Ateities žurnalo vakaras praėjo gan šeimyniškai. Jį pravedė **Juozas Baužys**. Buvo pagerbti *Ateities* jaunieji bendradarbiai, kurių skaičius (perskaicius sąrašą) tikrai nemažas. Tikėtasi, kad su naujai susiformavusiu redakciniu kolektyvu *Ateities* žurnalas galės žengti pirmyn. Buvo paskelbta, jog šiemetinė religinio veikalo premija, kurią jos mecenatas kun. dr. **Juozas Prunskis** yra pavedęs skirti Ateitininkų Federacijai, suteikta kun. prof. **Antanui Rubšui** už jo veikalo *Raktas į Senąjį Testamentą* trečiąją dalį „Tiltai ar sienos“. Po vakarienes Toronto „Serenada“ prajuokino ir pradžiugino vakaro dalyvius: **Ramūnas Underys**, **Vaidotas Vaičiūnas** ir **Edis Norkus** padainavo visokiausių dainų — liaudies, pačių sukurtų, dainų iš dabartinės Lietuvos. Žiūrovai buvo įtraukti paploti, pavaidinti.

Sekmadienį po šv. Mišių buvo simpoziumas „Socialinis aprūpinimas ir dabartinė kapitalistinė sistema“. Simpoziumui vadovavo dr. **Augusta Saulytė**. Simpoziume dalyvavo dr. **Jonas Daugirdas**, dr. **Antanas Razma, Jr.** ir dr. **Adolfas Šležas**. Dr. Šležas kalbėjo apie minimalias reikmes: gyventi sveikiems, pasiekti profesiją, išlaikyti sveikatą senatvėje, neturėti baimės prarasti darbo ir pan. Jis teigė, kad idealiai medicininis aprūpinimas neturėtų pareiti nuo asmens finansinių išgalių. Dr. Daugirdas papasakojo apie dvi skirtingas sistemas (JAV-bių ir Kanados). Jis taip pat pažymėjo, kad JAV-bėse veteranų ligoninės labai artimos socialistinei mediciniskos priežiūros sistemai. Dr. Razma apibūdino JAV-bių sistemos dalyvius: pacientus, daktarus, valdžią, ir korporacijas. Klausytojai reikė savo nepasitenkinimus dėl mediciniskos priežiūros finansinės naštos ir diskutavo, kaip galima būtų sistemą keisti.

Kaip dažnai Chicagoje pasitaiko, šeštasis „Ateities“ akademinis savaitgalis turėjo konkuruoti su kitais Chicago kultūriniais įvykiais. Tačiau Santaros-Šviesos sambūrio vadovybė Chicagoje susitarė su šio akademinio savaitgalio organizatoriais, kad į programą būtų įtrauktas Chicagoje besilankančios prof. dr. **Marijos Gimbutienės** iš UCLA pokalbis apie naujausius archeologinius kasinėjimus Lietuvoje. Tai buvo proga savaitgalio dalyviams kartu su santariečiais ir kitais svečiais išgirsti žymios lietuvių archeologijos žinovės pranešimą. Tad po trumpos pertraukos dr. **Marija Gimbutienė** pristatė **Vytautas Venštas**. Savo labai įdomiame pokalbyje dr. Gimbutienė apibūdino vėliausių kasinėjimų duomenis, koncentruodamasi prie Kernavės ir Vilniaus Katedros požemių. Archeologai ir architektai, kaip gudų kilmės Lasavickas, tiesiog turi konkuruoti su modernaus pasaulio progresu, norint išgelbėti istorinius sluoksnius, kurie buvo atrasti po Vilniaus katedra. Ji papasakojo apie 14 a. apgyventą Kernavės miestą, apie rastą Perkūno šventyklą ir pan. Galima turbūt teigti, kad istorijos išsaugojimas, archeologiniams radiniams pagarba neturėtų pareiti nuo kokios nors ekonominės sistemos (kapitalistinės ar komunistinės...), kad progresas neturėtų išbraukti praeities.

„Ateities“ akademinio savaitgalio programą sekė „Gajos“ medikų korporacijos iškilmingas susirinkimas ir vakariene, kuriuose akademinio savaitgalio dalyviai taip pat buvo kviečiami dalyvauti.

„Ateities“ akademinių savaitgalių iniciatorius **Jonas Pabedinskas** ir kiti darbštūs akade-

Dr. Kęstutis Skrupskelis, filosofijos profesorius University of South Carolina, per „Ateities“ akademinį savaitgalį 1986 m. lapkričio mėn. 8 d.

minio savaitgalio komiteto nariai atlieka svarbią rolę Chicagos rudens kultūriniame gyvenime. Savaitgaliai tapo jau tradicija. Kai kurie šių metų išmėginimai, pvz., perkėlimas savaitgalio paskaitų į Ateitininkų namus, gal turėjo ir negatyvių rezultatų. Juk dar nemažai žmonių laiko, kad Jaunimo centran nuvažiuoti būti įtrauktas Chicagoje besilankančios prof. dr. **Marijos Gimbutienės** iš UCLA pokalbis apie naujausius archeologinius kasinėjimus Lietuvoje. Tai buvo proga savaitgalio dalyviams kartu su santariečiais ir kitais svečiais išgirsti žymios lietuvių archeologijos žinovės pranešimą. Tad po trumpos pertraukos dr. **Marija Gimbutienė** pristatė **Vytautas Venštas**. Savo labai įdomiame pokalbyje dr. Gimbutienė apibūdino vėliausių kasinėjimų duomenis, koncentruodamasi prie Kernavės ir Vilniaus Katedros požemių. Archeologai ir architektai, kaip gudų kilmės Lasavickas, tiesiog turi konkuruoti su modernaus pasaulio progresu, norint išgelbėti istorinius sluoksnius, kurie buvo atrasti po Vilniaus katedra. Ji papasakojo apie 14 a. apgyventą Kernavės miestą, apie rastą Perkūno šventyklą ir pan. Galima turbūt teigti, kad istorijos išsaugojimas, archeologiniams radiniams pagarba neturėtų pareiti nuo kokios nors ekonominės sistemos (kapitalistinės ar komunistinės...), kad progresas neturėtų išbraukti praeities.

Gaila tik, kad paroda tebuvo išstatyta dvi dienas. Reikia tikėtis, kad dr. **Marija Gaižutienė**, **Viktutė Venclovaitė**, **Renata Bielskytė**, **Vitas Laniauskas** ir kiti parodos rengėjai ir darbuotojai sukvies šiuos ir kitus menininkus ir fotografus į sekančių metų parodą. Šiais metais savaitgalio dalyvių dėmesys buvo nukreiptas į: **Vyto Čuplinsko**, **Tomo Kijausko**, **Kovo Palubinsko**, **Renatos Bielskytės**, **Vidos Kijauskaitės**, **Viktutės Venclovaitės**, **Rūtos Saliklienės**, **Lino Daukšos**, **Rimos Žukauskaitės**, **Elenos Giedrės**

Čepaitytės, **Linos Palubinskaitės** ir **Rūtos Musonytės** darbus.

Aplamai, šeštasis „Ateities“ akademinis savaitgalis gerai praėjo, nors ir turėjo konkuruoti su kitais įdomiais įvykiais. Gaila taip pat, kad moksleivių ir studentų apsilankymas (net į savo bendraamžių meno parodą) buvo ne per didžiausias. Linkime savaitgalio organizatoriams tolimojo ryžto, nesibaigiančios energijos ir daugiau minčių, kaip mes galime aptarti savo kaip žmonių vertę, intelektą, dvasią ir sąžinę.

Jono Zdaniaus kūrinių koncertas

JUOZAS KREIVĖNAS

laikas išgyvena dirigento krizę. Šįkart atrodė, kad ir šis reikalas išspręstas: dirigavo **Emilija Sakadolskienė**. Akompaniatorius buvo **Manigirdas Motekaitis**. Taigi programa buvo labai įvairi. „Dainava“ neseniai gražiai pasirodė su „Lietuviškomis vestuvėmis“, užsibrėžus aplankyti kai kurias tolimesnes lietuvių kolonijas. Zdaniaus koncerte chorui buvo kiek sudėtingiau, nei „vestuvėse“. Šįkart kūrinių daugiau reikalavo iš choro atskirų balsų. Gi „Dainavos“ problema — kaip galima greičiau prisigyventi daugiau vyriškų balsų. Dirigentė buvo labai gera ir trūkumus jautė, bet negalėjo iš tenorų ir bosų išspausti daugiau, negu jie pajėgė. Reikalus taisė akompanimentas, be kurio choras būtų buvęs gan lietas. „Dainava“ tarp Chicago lietuvių ir iš viso šiame rajone yra labai reikalinga, tad linkėjime jai sunkumus nugalėti.

Solo dainavo **Bronius Maciukevičius**. Jis turi gerą balso medžiagą, bet neturi dainavimo

mokyklos. Tad pradeda dainuoti, ir turime viltį, kad bus labai gražu. Tačiau po kelių taktų solistas išblėsta ir nesilaiko intonacijos.

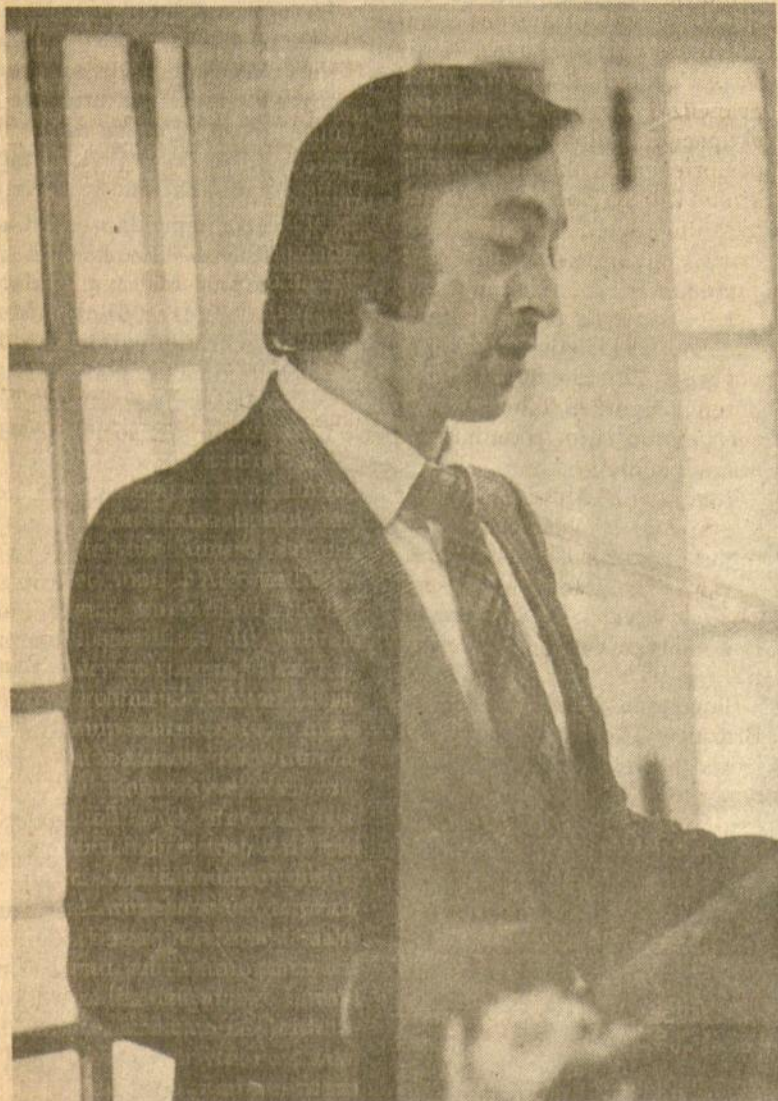
Almis Zdanias (Jono sūnus) pasirodė su instrumentinės muzikos numeriu, išreiškiančiu mirusio tėvo ilgęsi. Kūrinys labai įdomus. Novatoriškesnis už visus pas mus girdėtus novatorius. Kaip kiekvieną pradedantį, taip ir **Almį** laukia didelis pavojus; jis gali savą lietuviško kompozitoriaus karjerą baigti su šiuo kūriniu. Tad po kurio laiko turėsime mes rašyti „Trūksta“ (**Almio**). Ir šen, ir ten pasigirsta jaunų lietuviškų kompozitorių jėgų, bet į lietuvišką bendruomenę jie nesijungia. Kažkas iš mūsų kažką turi daryti...

Dainuojančios žemaitės ir kankliuotojos čia turėjo savo eilinius pasirodymus. Zdaniaus atminimą pagerbiantieji turi būti joms už tai dėkingi.

Donelaitininkai gausūs, prisirinko apypilnė scena. Įvairaus mokyklinio amžiaus. Publika juos sutiko ir išlydėjo labai entuziastingai, ko jie ir nusipelnė. Dainuoja jie, akordeonui pritariant. Melodija jų aiški, žodžiai tikslūs. Tai yra vaikai tų tėvų, kurie jau gimė Amerikoje. Jų tvirtybė — dainuoti vienu balsu ir tik su minimumu niuansų. „Mes su mokslu į rytojų“ čia buvo ne tik Jono Zdaniaus kompozicija, čia atgijo ir Zdaniaus dvasia.

Bendras išpūdis: ši lyg ir šiupiniška programa kai kur nukėlė į Vokietijos lagerius, kai kur parodė šių dienų mūsų meno saviveiklos rūpesčius. Už tai dėkui „Dainavai“ ir jos pirmi-ninkei **Mėtai** (vardu ji jau geriau įsimenama, nei pavarde) **Gabalienei**, **J. Paštukui**, **P. Petručiui**, o taip pat **Donelaičio** mokyklai ir jos vadovams (mokytojams **Polikaitiams**). Linkime nuo „Dainavos“ nenubyrėti **Emilijai Sakadolskienei**. Proga atėjus, paminėkite ir kitus neseniai iš gyvenimo pasitraukusius minėtinius asmenis.

Po koncerto buvo kavutė ir užkandžiai. Koncerte atsilankė kompozitoriaus našlė **Julija Zdanienė**. Jono Zdaniaus atminimui buvo išleistas 24 psl. leidinys.

Dr. Valdas Samulevičius iš Toronto kalba „Ateities“ akademiniame savaitgalyje 1986 m. lapkričio mėn. 8 d.

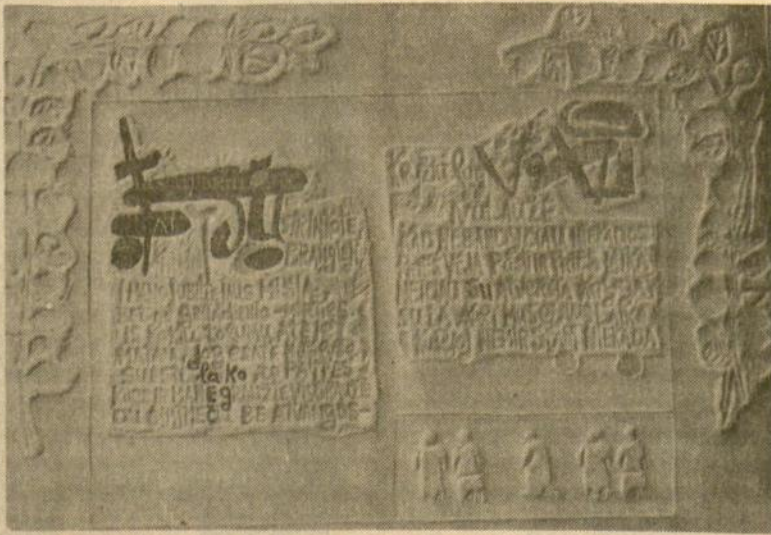
Jaunųjų dailės parodos vaizdas per „Ateities“ akademinį savaitgalį Ateitininkų namuose, Lemonte.

Nuotrauka Jono Kuprio

Prano Gailiaus ir Kazio Bradūno „Donelaitis“

Dailininkų iliustruotos poezijos knygos yra visų tautų literatūroje labai kūrybingi rašto ir grafikos santalkos pavyzdžiai. Tų dviejų sričių palaimingas susilietimas kultūros istorijai yra palikęs ne vieną neįkainojamą vertę šedevrą. Ne kartą čia nesitenkinama vien tik poetinio teksto iliustracija, bet ir pats tekstas, kaip viso puslapio neatskiriamas elementas, dailininko braižu įkomponuojamas į bendrąją kompoziciją. Tokie nedidelio tiražo numeruoti kelių ar kelių lakštų atspaudai paprastai visi laikomi originalais, labai vertinami: muziejų, galerijų ir kolekcionierių grobystė graibstomi.

Prie tokios literatūrinio žodžio (ypač poezijos) ryškos simbiozės rankas ir širdį yra prikišę ne vienas pasaulinio garso dailininkų, ypač prancūzų. Klasiškinis antikos ir šių dienų grožinės literatūros tekstus kartu su savo iliustracijom yra puikiai supynę ir Pablo Picasso, ir Henri Matisse. Pavyzdžiui, praėjusią vasarą Baltimorės dailės muziejus, turintis šiame krašte didžiausią Matisse įvairiausių darbų kolekciją, buvo surengęs net specialią jo poetinės grafikos parodą. Mallarmė, Baudelaire'o ir kitų prancūzų poetų tekstai, dailininko braižu

Pranas Gailius. „Antrosios lietuviškos siuitos“ teksto pradinis lakštas.

ipinti į atitinkamas iliustracijas, kreipė į save meno kritikų, spaudos, turistų ir dailės kolekcionierių nepaprastą dėmesį.

Ne vieną gražiai iliustruotą poezijos knygą turime ir mes. Mūsų laikų dailininkų dažniausiai čia naudota paprasto piešinio ar medžio raiznio technika. Turime ir išto teksto grafikon įjungimo pavyzdžių. Monumentalus tokio užmojo rezultatas yra dailininko Pauliaus Augiaus diplominis darbas Paryžiuje: Motiejiaus Valančiaus „Žemaičių vestuvių“ spalvoti medžio raiziniai, kur iliustracijos ir išraižytas tekstas sudaro kompozicinę puslapių vienumą. O vėliau, jau išėivijoje,

juoda-balta medžio raizninį panaudojant, Paulius Augius tą patį padarė su Salomėjos Nėries eiliuotu „Žaltio pasakos“ tekstu, sukuriant visą reto grožio knygą.

Šiuo metu išėivijoje poezijos teksto ir grafikos sulydymo kryptimi labai originaliai eina Paryžiuje gyvenantis dailininkas Pranas Gailius. Jau ne vieną poezijos posmą jis yra panaudojęs vienam ar kitam savo grafiniam sprendimui. O jau visai ambicingas ir kūrybingai įkūnytas buvo jo šios rūšies 1968 metų darbas, tekstui naudojant Oskaro Milašiaus prancūzų kalbon išverstas lietuvių liaudies dainas. Tai buvo, kaip dailininkas pats yra

pavadinęs, „Pirmoji lietuviškoji siuita“. Dabar Pranas Gailius yra užbaigęs „Antrąją lietuviškąją siuitą“, skirtą Kristijono Donelaičio 200 metų mirties sukakčiai. Jos žodinių tekstą sudaro Kazio Bradūno donelaitinės temos netrumpas eilėraščių „Donelaičio pamokslas per sukaktuvių mišią“.

Visas tekstas ir iliustracijos dailininko Prano Gailiaus čia yra išraižytos reljefiška technika ir atspausdintos spalvotai paties dailininko savo specialiu „taille-douce“ presu. Spaudinį sudaro 12 didelio formato lapų. Visi atskiri lapai kartu apgaubti sulenktu popieriaus viršeliu. Spaudiniui panaudotas popierius: arches 250 grm. O visas darbas įdėtas į „plexi-glass“ dėžutę. Spaudinio tiražas tik 50 komplektinių egzempliorių. Visi jie numeruoti taip: 10 egz. numeruoti nuo I iki X (nekomerciniai), o kiti 40 egz. numeruoti nuo 1/40 iki 40/40.

Muziejai, galerijos, bibliotekos ir šiaip meno bei poezijos kolekcionieriai šį išskirtinį tokios rūšies dailės darbą jau gali užsisakyti, rašydami pačiam dailininkui. Iki šių metų Kalėdų užsisakantiems toji Prano Gailiaus „Antroji lietuviškoji siuita“ kainuoja \$1,500, o po Kalėdų kainuos \$2,000. Rašyti šiuo adresu: Pranas Gailius, 152, av. de Versailles, 75016 Paris, France.

jv.

Pranas Gailius

„Antrosios lietuviškos siuitos“ titulinis lapas.

Kazys Bradūnas

Donelaičio pamokslas per sukaktuvių mišią

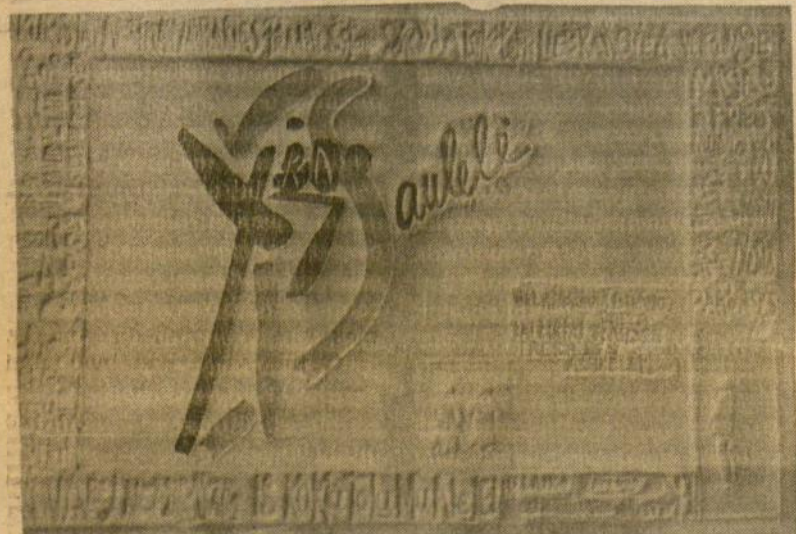
Tai susirinkote, brangieji,
I mano jubiliejaus mišią.
Bet ne gimtadienio — mirties.
Iš kokių tolumų atėjo!
Matau, jog esate nuplyše,
Sūstėti laiko, to paties,
Kurs ir mane graužtė vis graužtė
Du šimtmečių be atvangos —
Kryžių lyg vėtrungę nulaūžė,
Kad nebandyčiau niekados
Prieš vėją pūsti ir prieš laiką
Neičiau su atversta knyga,
Su ta, kuri mus gyvus laiko,
Kurijam nemirštam niekada —
Kai saulėlė vėl atkrodama budino svieta,
Tai tiktai raidės remdamies atsiklėm...

Bet argi man dabarties dera
Pradėti šitaip Dievo žodį
Nuo jūsų rūpesčių ir nuo savęs —
O kas gi, Viešpatie, nuves
Ir tartum kūdikiui parodys
Kas bloga ir kas gera?
Kas jus ir kunigą — mane
Bandys kaip gintarą ugniai?

O, mano broliai, mano būrai,
Pasimečiau ir pamiršau —
Juk mes jau amžinybės jūroje,
Kur viskas vyksta paprasčiau,
Ir Dievo mislys jau ne bedugnai mums pasirodo,
Kad mes kartais Jo veidan pasidrasinę žiūrim.

O šiandien grįžom vėl į žemę.
Bet argi grįžom? —
Žemė juk mūsų pelenai,
Įminti jon sopagais, vyzom
Po akmeniu, po moliiu, aklinai,
Kur šiandienos ir amžinybės durys
Privėrė man ir jums pirštus —
Štai Šventraštis krauju pasruves,
Nelaimės liejas per kraštus.
O džiaugsmo tik...

Kalbėjo ir kalbėjo Donelaitis,
Klausiau, klausiau, ką pasakys...
Atėjo dvi Tolminkiemio mergaitės.
Atsiklaupė, pakeldamos akis —
Ir saulė kyla, kyla, kyla,
Švinta vitražų atspindys,
I pabaigo pamokslo tylą
Įsiveržia dundėdama širdis.

Pranas Gailius. Vienas iš „Antrosios lietuviškos siuitos“ lakštų: spalvotoji grafika ir teksto nuoroda į Kristijono Donelaičio „Metus“.

Pranas Gailius. „Antrosios lietuviškos siuitos“ lapas: grafinių iliustracijų ir teksto spalvotieji išpauai.

Pavergtieji — laisviesiems apsaugos priemonė

(Atkelta iš 1 psl.)

tuvių tautos pasipriešinimą, o ypač tą lietuvių tautos tikėjimą Vakarų valstybių pažadeta visoms tautoms laisve. Knyga darosi ypač svarbi tuo, kad įvykius šioje knygoje Brazaitis registruoja kaip Ministeris pirminkas. Knygoje parodytas ir ypatingas heroiskumas visų Lietuvos Laikinosios vyriausybės ministrų. Nė vienas iš jų nesuavyravo, nepabūgo ir tvirtai atsilaike prieš tuo metu dominavusią visoje Europoje Vokietiją. Tuo metu dar ir Amerika Vokietijos nebuvo pasmerkusi ir turėjo Vokietijoje savo ambasada. Šiandieną žavimės budrumu ir nepaprastai įžvalgia politine Lietuvos Laikinosios vyriausybės laikysena. Kai Vokietijos generalinis komisaras pareiškė: „Laikinosios vyriausybės darbas yra baigtas“, visas Ministrų kabinetas sugėbėjo ir suspėjo konstatuoti, kad „Jos veikimas sustabdomas prieš jos valią“... „ji nelaiko savęs likviduota“... „bet dėl force majeure“... „turi laukti iki bus fiziškai galima tas kliūtis pašalinti“ (p. 98).

Dėl Laikinosios vyriausybės nušalinimo protestą parašė Lietuvių aktyvistų frontas, kuris sudarė atramą vyriausybei. Nacių reakcija buvo dėl to griežtesnė: L. Prapuolenis tuoj buvo išsiųstas į Dachau KZ-tą, o P. Žukauskas internetu ir vėliau irgi pasiųstas į Stutthof KZ-tą, L.A.F. uždarytas.

Brazaitis nurodo didelį minusą mūsų laisvės kovai, kad už Lietuvos ribų neatsirėmėme į Lietuvos Laikinąją vyriausybę, kaip bazę mūsų centrui. Ji iki šiol galėjo

būti nuolat papildoma, atnaujinama, būti vienybės ir aiškos bazės šaltiniu ateičiai. Iš čia ir konsuliarijam papildymui būtų buvusi labai gera formulė. Deja, kažkas kažko išsigando. Visa tai įvykius šioje knygoje Brazaitis tvirtina: „Sukilimas davė formą valstybės atstatymo ženklą — vyriausybę... Jos institucija pratęsus, prestižas tarp svetimųjų būtų kitoks, nei tų egzistinių vyriausybių, kurios sudaromos užsieniuose... Savo tarpe vyriausybės išlaikymas būtų atėmęs bet kokią pagrindą ginčui dėl įgaliojimų ir kompetencijų“... Tai sakydams jis visai nieko nekaltina, tik ramiai konstatuoja, kad „Tačiau nuo šio valstybinio kelio nusisukome ir pasirinkome kitą...“ (p. 501).

Lietuvos žydai

Lietuvos Laikinajai vyriausybei rūpėjo visi Lietuvos gyventojai, ne tik lietuviai, bet ir mažumos. Vokiečių kariuomenei į Lietuvą įžygiavus, Lietuvos mažumų padėtis labai pasikeitė, ypačiai žydų tautybės egzistencija, nes „Lietuvos žydų likimą iš karto paėmė į savo rankas Geštapas“ — dokumentuoja Brazaitis (p. 553), ir „Laikinosios vyriausybės pastangos paveikti vokiečių karinę vyriausybę per gen. von Rocques žydų naudai nedavė teigiamų vaisių“ (p. 554).

Žydų padėtį Lietuvoje Brazaitis šioje knygoje aprašo ir dokumentuoja ypač atsargiai. Pirmosios bolševikų okupacijos metu jis paima Zeiger tvirtinimą „Staigmena buvo lietuviams, kad tarp žydų komunistinis režimas buvo susiradęs daug talki-

ninkų, dalyvavusių lietuvių gyventojų eksterminacijoje“... ir toliau leidžia Zeiger nusakyti nacių okupacijos padėtį: „tačiau lietuvių prigimtis jautri žmoniškajam sentimentui. Naikina miem ir skriaudžiamiem žydam tuojau pajuto žmonišką užuojautą“ (p. 139).

Knygoje pateikiami ir tikslūs duomenys: „Žydų šaltiniai mini ir tikslų sunaikintų Lietuvoje žydų skaičių — 71,105“ (p. 133). Pirmasis, kuris pradėjo žydų žudymą Lietuvoje pirmom karo dienom, buvo vokiečių gen. F. Stahlecker. Knygoje duodama gen. F. Stahleckerio rašto Himmleriui ištrauka: „Mūsų tikslas parodyti pasauliui, kad vietiniai gyventojai emėsi iniciatyvos persekioti žydus“ (p. 134) ir parodoma, kaip gen. F. Stahleckeriui nesisekė, jo paties žodžiais iš to paties rašto Himmleriui: „Nėra taip lengva suorganizuoti iš vietos gyventojų tinkamą prieš žydus akciją“ — (p. 135). Kita įdomi žinutė: „Kai kur SD pareigūnai šaudydami žydus buvo apsitaisę lietuvių karių uniforma (Šakiai)“ (p. 137).

Kaip žydų likimą tvarkė vokiečiai, pateikiami konkretūs pavyzdžiai: „Kauno miesto komisaras Cramer, kuris pirmasis įsakė žydams prisiegti žvaigždės ir nevaikščioti šilagtiviais. Nesulaikdami iš vyriausybės pavartiko, vokiečiai perėmė atvirai žydų klausimą jau į savo rankas ir visus žydus suvarė į ghetto“ (p. 137). Viena iš įdomesnių pavyzdžių randame iš sovietinėje Lietuvoje leidžiamame „Švyturio“. Ten išspausdinta SS „štandartenfuierio“, Geštapo viršininko okupuotai Lietuvai, ataskaita, slapta rašyta viršininkams Rygoje: „Liepos 21 d. sušaudyta Panevėžys — 103. Liepos 23 d. Kėdainiuose — 125. Rugpjūčio 14 d. Rokiškys — 981... ir t.t. Galutinė suma

— 137,346 žmonės“ (p. 389). Faktai labai aiškiai rodo, kad vokiečiai naikino žydus Lietuvoje ir kaip juos naikino, ir sovietų šaltiniai juos anksčiau dokumentavo. O kodėl dabar į OSI įstaigas emė plaukti iš Sovietijos suklasotai faktai? Brazaičio knyga atsako pamatuotai į šį naują antpuolį: „Kai pasaulio viešojo opinija kaltina Sovietus žydų persekiojimui, Sovietų interesus nukreipti dėmesį nuo savęs... Tokia dabartinė Sovietų politika vertė leidinių redaktorius dokumentus klastoti... Tai įprastinė sovietinė sistema“... (p. 555).

Čia verta pažymėti, kad šiemet, 45-ose metinėse po sukilimo, L.L.V. ir L.A.F. prabilo specialiu atsisaukimu į visuomenę, pareiškė, kad: „Lietuva, kai bus laisva, pati teis tuos, kurie padarė nusikaltimus prieš žmoniškumą Lietuvoje nacių ir sovietų okupacijų metu“. Ir šį atsisaukimą pasiuntė prezidentui Reaganui.

Kova dėl vaikų

„Lenino nurodymą paimti į savo įtaką jaunimą komunistai

vykdė Lietuvoje nuo pat pirmos okupacijos metų“ (p. 301). „Nacins Vokietijos pastangos išauginti lietuvių jaunimą, ištikimą Hitleriui, buvo tik šešėlis, palyginti su Sovietų“ (p. 305). Šioje knygoje Brazaitis pateikia dokumentalią medžiagą, kaip Sovietai veržiasi į ateitį ir planuoja ateičiai ir „vakariečiui sunku patikėti, kad jei Sovietuose valdo komunistų partija, tai ir visas mokyklinis aparatas turi formuoti būsimus partijos narius“ (p. 302).

Kai Brazaitis aliarmuoja šioje knygoje dėl sovietų veiksenos lietuvių vaikų atžvilgiu Lietuvoje, ar netenka ir lietuviui, esančiam už Lietuvos ribų, laisvuose Vakaruose, atkreipti vėl iš naujo dėmesį į „kovą dėl vaikų“. Pasiskaitykime, kaip nužmogina vaikus Lietuvoje sovietai, Brazaičio pateiktuose faktuose. O pasiskaitčius, ar nekils mintys, kad čia mes per mažai kreipiame dėmesį į savo vaikus, į lituanistinę mokyklą, į jaunimo organizacijas ir jaunimo stovyklas. Ar nepaliekame viską

tik tėvų naštai? O kita vertus vėl, ar tėvai nepalieka „stebuklus“ daryti šeštadieninėje mokykloje mokytojams, kad išmokyti lietuviškai kalbėti? Kas turi įprastinti vaiką melstis lietuviškai?

Rezistencija

Papildomas priedas prie *Vienų vieni* pavadintas „Rezistencija“, nors Brazaitis ir carų laikų lietuvių pasipriešinimą „Vienų vieni“ dalyje apibūdina „rezistencija prieš Rusijos užmačias“ ir tą žodį perkelia į antinacinės ir antibolševikinės kovos laikotarpį. Tą žodį Europoje įdiegė prancūzai kovoje prieš nacių okupaciją. Kalbant apie mūsų pasipriešinimą okupantui ir aiškinant kitoms Europos ir laisvojo pasaulio tautoms, žodis „Resistance“ tiksliausiai bus kitų suprantas.

Brazaitis siūlo šį žodį įgyvendinti mūsų kasdienybėje. Jis siūlo net įvesti „Rezistencijos dieną“, būtent kasmet birželio 23 d. Ar šis siūlymas įgaus populiarumo, matysime ateityje.

Pirmausia šiuo žodžiu, ir diena, turėtų susidomėti jaunimas, jei jis susižavėtų turėti vieną dieną metuose, kaip „Kovos dieną“, lietuvių tautos laisvei ir egzistencijai apsvarstyti.

Baigdamas šį pasisakymą dėl Brazaičio *Raštų* VI-tojo tomo išdrįstu pranašauti, kad jei kas nors bent keletą šios knygos eilučių pradės skaityti, tai nebus tos knygos magnetas, brazilinis magnetas, privers jį perskaityti visą knygą.

Prof. Juozas Brazaitis ir kiti mirusieji Lietuvių fronto bičiuliai bus prisiminti akademijoje šiandien, gruodžio 6 d., Chicagos Jaunimo centro kavinėje po šv. Mišių 6 v.v. Tėvų jėzuitų koplyčioje.

NAUJI LEIDINIAI

• LIETUVIŲ DIENOS/LITHUANIAN DAYS nr. 8 (1986 spalį). Redaguoja: Rūta Skirius, Margis Matulionis, Arūnas Barkus. Leidžia: Antanas F. Skirius. Redakcijos ir administracijos adresas: 4364 Sunset Blvd., Los Angeles, CA 90029. Prenumerata metams — 20 dol.

Numerio viršelyje — žurnalistas Bronys Raila. Duodamas ir su juo pasikalbėjimas naujosios jo knygos *Tave mylėti tegalima iš tolo* pasirodymo proga. Ir klausimai, ir atsakymai šmaikštūs — malonu skaityti. Duodama ištrauka iš naujosios knygos „Smūgis tiesiai į veidą“ — tai radijo pranešimas apie *Mūsų kalbą* pirmąjį 1984 metų numerį, kuris skaitas rusų turistų sąjūdžiui Lietuvoje pavaizduoti ir rusų kalbos reikšmei išskirti.

Šis *Lietuvių dienų* numeris maloniai nustebina, duodamas ir kūrybos: Antano Vaičiulio apybraiža „Trys pušys ant Kernuvių kalno“ ir dosnia sąją Antano Gustaičio eilėraščių. Kūrybinis akcentas tešiamas gausiai iliustruotu reportažu iš sukaktuvinės Pauliaus Jurkaus kūrybos šventės ir apybraiža apie dailininkę Banguolę Mariją Raugaitę. Numeris įdomus ir savo aktualijomis. Žurnalas spausdinamas ant gero popieriaus ir turi pakankamai didelį formatą įdomiam iliustracijų išdėstymui. Žurnalo tobulėjimui būtų labai pravartu pasitelkti lauzymo meno žinovo talką. Gal taip pat būtų galima atkreipti dar didesnę dėmesį ir į korektūrų skaitymą. Tiesa, šių irgi šiame numeryje mažiau, bet likusios labai trūkdo skaitytojui: p. 6 „gi dalis užsienio jaunimas“, „labai skirtinga nuo išeivijos jaunima“, p. 13 „skaučių būrelis pastangomis“. Korektoriaus amatas yra tikrai nelengvas: skaitydamas sakinius dėl prasmės nepastebėsi sukeistų raidžių, o skaitydamas po atskirą žodį nepastebėsi nesuderintų galūnių. Šis numeris patrauklus ir rodo, kad dar truputį pasitempus *Lietuvių dienos* galėtų išaugti ir rimta kultūrinė žurnala.

Pranas Gailius. Vienas iš „Antrosios lietuviškos siuitos“ lakštų su Kazio Bradūno donelaitinio eilėraščio išpauais.

Vidos Krištolaitytės meno paroda

SAULĖ JAUTOKAITĖ

Penktadienį, 1986 m. lapkričio 21 d., Chicago Jaunimo centro Čiurlionio galerijoje buvo atidaryta viešnia iš New Yorko dailininkės Vidos Krištolaitytės meno kūrinių paroda. Į šią vėliausią parodą ji atvažiavo su dideliu „kraičiu“. Daugiau kaip penkiasdešimt kūrybos darbų užpildė visas galerijos sienas.

Apžvelgus šią parodą, susidaro bendras įspūdis, kad dailininkė nėra daug pasikeitusi nei savo stiliumi, nei savo tematika nuo pastarosios parodos, Chicagoje matytos lygiai prieš trejus metus. Kaip tada, taip ir dabar, gyvenama tokiame dideliame ir perpildytame mieste kaip New Yorkas, ji nori iš jo ištrūkti, pabėgti į gamtą. Pabėgusi į gamtą, ji ją taip išgyvena, kad viską perkelia į drobę. Atrodo, kad dailininkė praleidžia vasarą prie Atlanto vien tikta savo kūrybai. Sukinėdamasis jos parodoje, jauties ir pats lyg atsidūręs gamtoje. Beveik visas jos paveikslų pavadinimų sąrašas skamba tokiais gamtos įvaizdžiais: „Trys vasaros bangos“, „Mėlynas horizontas“, „Krantas“, „Saulėleidžio ekstatas“, „Šiaurės peizažas“, „Vasaros aidai“, „Rugpjūčio Atlantas“ ir t.t. Jos kūryboje gamta nuolat kartojasi įvairiomis formomis: jūros bangomis, pakrantėmis, medžiais, gėlėmis. Kai kurių kūrinių peizažuose matome ir žmogaus paliktus pėdsakus: namus, valtis, tiltus. Šiuos gamtos ir žmogaus objektus autorė tapo storais aliejinių dažų brūkšniais, nekreipdama daug dėmesio į jų detales. Jos spalvos yra turtingos, ryškios, grynios: mėlyna, žalia, raudona, geltona, oranžinė. Storas, grubus dažų potėpis virpa stipria išraiška ir parodo dailininkės tvirtą ir gyvą vidinį temperamentą. Kai ji įsisiūbuoja savo plačiu mostu, jai nebeužtenka vienos nedidelės drobės, ji tęsia savo peizažą per dvi ar net tris tokio pat formato drobes.

Be peizažų dailininkė Vida Krištolaitytė tapo ir natūrmotus, kuriuose žydėte žydi ryškių spalvų gėlių puokštės, vazonai, pabiri žiedai. Šioje parodoje dailininkė nepamiršo ir žmogaus. Jis yra pavaižduotas ir apsiropkęs, ir nuogas. Abu juodu yra pozuotojai. Tapydama juos, ji akcentuoja jų figūrų formas stora, lanksčia juoda linija.

Pasigėrėtinas yra dailininkės Vidos Krištolaitytės toks produktyvus kūrybingumas. Jau seniau nusistovėjusiu jai būdingu braižu ji savo parodose vis pristato meno parodų lankytojams naujus savo kūrybos darbus. Belieka dailininkei palinkėti ir toliau tapyti kūrinius, kurie trykšta gyvomis spalvomis, dinamiška linija ir alsuoja ekspresionistine vaizduote.

Vida Krištolaitytė

Gėlės II (aliejus)

Vida Krištolaitytė

Sesuo, bet ne Nijolė Alejus, 24 x 36", 1985

Neilinis dailininkės veržumas

ADOLFAS MARKELIS

Žodis, tartas atidarant dailininkės Vidos Krištolaitytės tapybos darbų parodą Čiurlionio galerijoje, Jaunimo centre, Chicagoje, 1986 m. lapkričio mėn. 21 d.

Lygiai prieš trejetą metų šioje pačioje vietoje dailininkė Vida Krištolaitytė turėjo savo darbų parodą, kurioje buvo išstatyti apie 50 aliejinių ar akrilinių technika tapytų paveikslų. Gal kiek daugiau darbų matoma šioje parodoje. Tiek tematika, tiek savo stiliumi šie darbai yra lyg tęsinys prieš trejus metus buvusios parodos. Gal tik su tuo skirtumu, kad dabar dailininkė naudoja daugiau spalvų, vietomis artėdama prie impresionistinio vaizdavimo, kur linija beveik išnyksta, užleisdama vietą spalvai, ką pajusime keliuose paveiksluose, ypač viename, kur vaizduojama aukštuma lyg brangakmenis suspindi ramiomis žalsiomis, ametistinėmis spalvomis. Iš tikrųjų Krištolaitytė pilna žodžio prasme yra ekspresionistė, naudojanti daugelį grynų spalvų. Stiprus teptuko potėpis dažniausiai juoda-mėlyna ar tamsiai žalia linija drobei suteikia jėgos, polėkio ir stichinės didybės. Ta prasme dailininkė sąmoningai žino, ką jina nori išgauti, sugeba ir moka perkelti spalvą į asmeninės

vizijos lauką, prisodrinama ji emocijomis. Neatsitiktinai jina tapo peizažas, Maine'o uolas, pakrantėje vandenyno bangos lūžima, miško žalumą ar audros partrenktą medį. Dažnai mažesnio formato paveikslai neišsitenka drobėje; jie reikalauja tęsimo. Jina mėgsta plėsti gamtos tematiką diptikuose arba triptikuose, bet dažnai to paties paveikslą tęsinį perkelia į kitą drobę. Mano nuomone, nebėtelpa rėmuose stichiniai jos darbai yra stipriausi, artimiausiai išreiškia patį dailininkės talentą ir individualumą. Tolygiai emocijingi su dekoratyviu atspalviu ir natūrmortai bei ramūs realistinio atspalvio miškai ir gėlės. Aplamai, dailininkės nuotaikos atsispindi jos kūryboje; maištingi, neramūs momentai juoda horizontale, kaip juodo žaibo laužyta linija, skiria dangų nuo žemės, vieną horizontalinę plotmę nuo kitos.

Šioje parodoje yra išstatyti ir keli figūriniai darbai. Beveik visi jie tapyti tuo pačiu ekspresionistiniu stiliumi kaip ir jos peizažai, kai kur suabstraktinti, kai kurie, jos pačios žodžiais, Soutine'o įtakoje. Labiausiai žiūrovui krintanti į akis yra nudistinė moters figūra, banguojančiu kūnu ir į kaukę panašiu veidu. Vertinant moters kūną tapyboje, nereikėtų žiūrovui pikintis nuogumu, ką esame dažnai

VLADA SABALIENĖ

Tokiu patraukliu pavadinimu nesenai pasirodė nauja plokštelė, kurioje įrašytos boso baritono Vaclovo Verikaitio įvairiuose koncertuose dainuotos arijos ir lietuvių liaudies dainos, kurios buvo užrašytos į magnetofonines juosteles, o dabar sukaupios i vieną vieneta — plokštelę. Dainos yra palydėtos įvairių chorų, vokalių ansamblių, orkestro ar pianino. Plokštelė apima apie 25 metų Verikaitio dainavimo laikotarpį, per kurį jis vokališkai reikėsi Kanadoje ir JAV, dainuodamas Toronte operoje, dalyvaudamas įvairiuose koncertuose, diriguodamas chorus, lankydams su koncertais ir Pietų Ameriką.

Verikaitis nuo pat jaunystės visą savo meilę skyrė muzikai, ypač vokalinei, pagrindinai ją studijuodamas. Jo platus, šiltas ir laisvai valdomas boso baritonas visada žavėjo ir dar tebežavi klausytojus.

Kaip patsai Verikaitis pažymi plokštelės apvalkale, jis dešimtmečiais dalijasi daina su bičiuliais — klausytojais, kaip lietuviškos juodos duonos rieke. Anot jo, taip gaila, kad metai bėga greitai ir byra kaip trupiniai nuo duonos riekių... ir reikia tuos trupinius surinkti ir įskalsinti, kaip ir nuskambėjusias dainas įamžinti, perduoti kitiems, kad neprazūtų.

Taip buvo surinktos išsisklaidžiusios garsinės juostelės ir sukeltos vienoje plokštelėje, kurią Verikaitis pavadino „Palik tik dainą man“, nes dainoje išdai-

pastebėję ne tik per parodas, bet ir mūsų spaudoje. Gali figūra patikti ar nepatikti, bet čia nereikėtų dailės maišyti su etika.

Tikiu, kad žiūrovas šioje parodoje bus radęs dalį savęs, pajutęs dailininkės kūryboje jos neilinį veržumą, iš didiesio bėgimo į gamtą, kur jūros ir miško ošimė bei pakrantės uolų amžinume ras dvasinį poilsį nuo skubėjimo ir įtampos.

Krištolaitytė gyvena kūrybai; iš to vargingai pragyvena. Bute per stogą teškinai lietaus lašams, neturėdama pastogės savo didžiulėms drobėms (todėl tenkinasi mažesniu formatu), gyvena pagal savo meninį pašaukimą, kuris yra nedėkinga profesija — išrinktiesiems.

Džiugu, kad Čiurlionio galerija surengė šią parodą. Gal kita kartą parodas reikėtų rengti Lietuvių dailės muziejaus vardu, susijungus drauge Čiurlionio galerijai, Lietuvių tautodailės ir Lietuvių dailiojo meno institutams. Tačiau kiekvieno atveju reikia džiaugtis, kad yra žmonių, mylinčių meną, atsidėjusių parodų rengimui, kaip Čiurlionio galerija ir kiti dailės vienetai.

Šiais žodžiais rašytojas Adolfas Markelis š.m. lapkričio mėn. 21 dieną atidarė dailininkės Vidos Krištolaitytės, gyvenančios New Yorke, anksčiau gyvenusios Chicagoje/Cicero, meno parodą Čiurlionio galerijoje. Parodos atidarymo vakarą Čiurlionio galeriją susirinko nemažas būrys meno mėgėjų, puoselėtojų bei kolegų-dailininkų.

Maloni staigmena visiems susirinkusiems buvo dailininko/grafiko iš Lietuvos Rimto Tarabildos atsilankymas. Dailininkų Tarabildų pavardė meno pasaulyje labai gerai žinoma, tik gal ne visiems yra tekę su Tarabildais asmeniškai susipažinti. Ir čia kaip tik pasitaikė gera proga su dailininku užmegzti artimesnį ryšį. Dail. Rimtas Tarabilda trumpu ir labai šiltu žodžiu pasveikino dailininkę Vidą Krištolaitytę ir visus susirinkusius. Išreikšta viltis suruošti visų penkių Tarabildų parodą Čiurlionio galerijoje. Čiurlionio galerijos valdyba nutarė tą mintį įgyvendinti. Tarabildų paroda vyks nuo š.m. gruodžio 12 iki 21 dienos.

Čiurlionio galerijos koresp.

Palik tik dainą man

nuojamas gyvenimas, geras ar blogas. Toji plokštelė tai tikras unikumas, parodantis Verikaitio ištikimybę ir meilę dainai, jo balso nekintantį grožį. Tai palikimas lietuviams, ypač jaunimui, sukaupias dainoje.

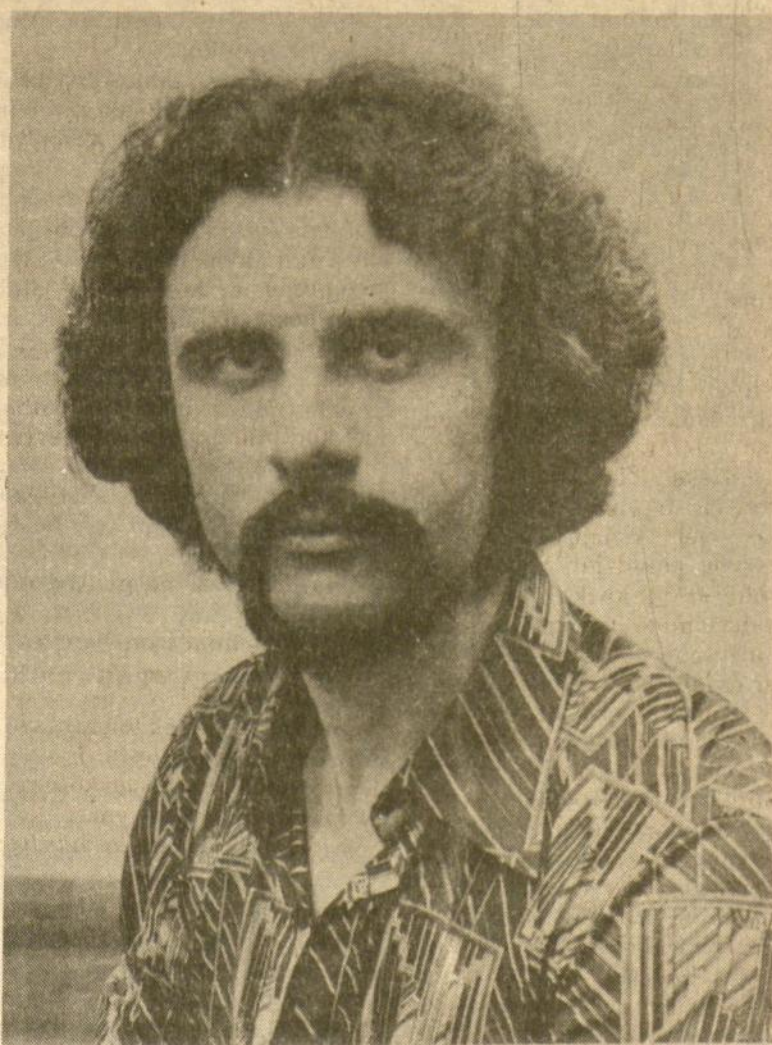
Plokštelėje įdainuotos lietuvių liaudies dainos ir arijos, harmonizuotos ar komponuotos lietuvių kompozitorių, kaip J. Bašinskas, A. Mikulskis, A. Vanagaitis, J. Karnavičius, A. Raudonikis. Be to, čia yra ir pasaulinių kompozitorių (P. Tosti, R. Planquette, A. Dvorak) garsios boso baritonui arijos ir dainos, įdainuotos lietuvių kalba. Balso palyda — akompanimentas labai įvairus, kitoks, negu galėtumėt tikėtis. Įžanginę dainą, „Palik tik dainą man“ (J. Bašinsko) palydi orkestras. Toliau girdime Verikaitį su Čiurlionio ansambliu, įsijungiant solistei Aldonai Stempužienei; palydimą Toronto vyrų kvarteto, Čiurlionio ansamblio moterų choro, Toronto lietuvių choro „Varpas“, Hamiltono mergaičių choro „Aidas“ ir pianinu palydimą Gailevičiaus, kuris akompanuoja ariją iš operetės „Kornevilio varpai“.

Išleisdamas šią plokštelę, Verikaitis praturtino mūsų muzikinę literatūrą. Tikiu, kad jo gražus balsas plačiai skambės iš plokštelės ne tik privačiuose namuose, bet ir per lietuviškas radijo valandėles, džiugindamas klausančio lietuvių širdį.

Plokštelę išleido Montrealy Vilnius Records. Patrauklus plokštelės viršelis yra pieštas dail. A. Zemačio, viršelio grafika Philippe Theriault. Studio — SNB Mastering.

RELIGINĖS SKAITYBOS BŪRELIO SUSIRINKIMAS

Religinės skaitybos būrelis, veikiantis Chicagoje, ateinantis susirinkimas bus sekmadienį, gruodžio 14 d., Jaunimo centre, 11:30 val. priešpie. Bus nagrinėjamas klausimas, ar Evangelijos pasakojimai pateikia tikslus ir dalykiškus duomenis apie Jėzaus Nazariečio mokymą ir darbus. Paskaityti „Krikščionis gyvenime“ išleista Joseph Fitzmyer S.J. knyga *Raktiniai klausimai apie Kristų*, psl. 15-38, Knyga gaunama „Drauge“.

Vytautas Nakas

Nuotrauka J. Kasakačio

„Dainuoti — mano gyvenimas“. Šie paties Vytauto Nako (1947.XII.4 — 1976.XII.21) žodžiai, iškalti jo paminkle lietuvių Šv. Kazimiero kapinėse, Chicagoje, paimti iš vieno jo paskutiniųjų laišku iš Muencheno.

Solistui-muzikologui Vytautui Nakui š.m. gruodžio mėn. 4 d. būtų suėję 39-ri metai. Nuo jo netikėtos mirties Muenchene š.m. gruodžio mėn. 21 d. suėję 10 metų. Jo šviesiam atminimui pamaldos vyks Muenchene ir Chicagoje.

Orgon (K. Lye O'Dell) apgaunamas Tartuffe'o (John Rensenhause), aistringai tvirtinantis savo nekaltumą, scenoje iš Court teatro statomos Moliere'o komedijos.

Nuotrauka Keith Swinden

Chicago teatruose

Moliere'o „Tartuffe“

Chicago universiteto Court teatras (5535 S. Ellis Ave.) pelnytai iriasi į pirmąjį vietą mūsų mieste. Jo scenovaidis visada meniškai sukurta iki smulkmenų. Kostiumai visada tiksliai sudaryti pagal vaizduojamą laikotarpį. Parenkama daugiausia klasikiniai veikalai. Ne veltui kai kurie dramų specialistai šį teatrą vadina oazę Chicago teatrų masėje.

Dabar šis teatras stato Moliere'o „Tartuffe“ iš Prancūzijos XVII šimtmečio gyvenimo. Tai komedija su satyros atspalviu, išryškinanti dievotų apsimetusio vyro veidmainystę: jis nori pavilioti jį nuosirdžiai priglaudus jo gerbėją, siekia vesti jo dukterį ir perimti jo turtą. Nors tokio nekšio personažas susietas su žmogum, vaidinančiu dievotą, bet nesudaro įspūdžio, kad čia būtų koks ypatingesnis religijos išeidimas, daugiau tai veidmainiškumo pasmerkimas. Kaip rūpestingai šiam pastatymui teatras ruošėsi, galima nujauti iš fakto, kad naudojamas Richard Wilbur šio veikalo naujas vertimas sklandžiomis eilėmis iš prancūzų į anglų kalbą.

Žiūrovą stebina aktorių talentingumas ir pasiruošimas. Vaidinimas eina pasigėrėtina sklandžiai. Aktorius J. Michael Brennan dramų studijas išėjęs Ohio universitete,

Deanna Dunagan — filmų aktorė, Denise Huot dėsčiusi dramą Bostono ir West Virginia universitetuose, Cynthia Judge dalyvavusi keliuose televizijos komerciniuose filmuose. Tartuffe'o vaidmenį John Rensenhause — profesionalo aktorius studijas išėjęs Wisconsin-Madison universitete, dalyvavęs CBS filmuose. Lisa Tejero teatro meną studijavo Webster universitete, Stephen Trovillion — NBC filmo dalyvis.

Jaučiamas stambus įnašas režisieriaus David Frank, teatro studijas išėjęsio Anglijoje, dėsčiusio dramą Baltimorės Scenos centre. „Tartuffe“ Court teatre eis iki gruodžio 21 d. intinai. Po vaidinimo būna diskusijos, dalyvaujant specialiai. Pz., gruodžio 4 ir 10 d. — prancūzų literatūros profesorius S. Romanowski.

„Nušauk mane, kai esu laimingas“

Šitokiu neįprastu pavadinimu (Shoot me While I'm Happy) Victory Gardens teatras, 2257 North Lincoln, stato naują muziklą, kuris scenoje laikysis iki gruodžio 28 d. Pavadinimas galbūt iš to, kad vaizduojamas sunkiai susirgęs aktorius — šokėjas, kuris vėl išgyvena savo gausius laimingus pasirodymus scenose, lyg mirčiai sakdamas: nušauk mane, kai aš išgyvenu praeities laimę.

Apskritai, vaidinimas vaizduoja praeities įduodų vadevilę. Čia daug dainų, lengvo baleto, šiek tiek humoro. Į sceną išvedama juodu teatralų grupė ir vaizduojamas jų meniškas pasirodymas scenoje ir išgyvenimai už kulisi. Jų rasės dialektas kiek apsupina žodžių prasmės sekimą.

Veikalą sukūrė Steve Carter, turėjęs gerą pasiruošimą, nes buvo laimėjęs Guggenheim, Rockefeller, National Endowment for the Arts stipendijas. Režisūra Dennis Zacek, ne tik žinomo dramų dėsytoto, bet ir New Yorko bei kitų didiesių kviečiamo režisieriaus. Tarp aktorių yra operos dainininkų, kaip Robert Curry, televizijos vaidintojų, kaip Adjora Faith Stevens, šokio dėsytotojų, kaip Ronald Stevens, kuris yra ir filmuose dalyvavęs.

Juoz. Pr.

TARABILDŲ PARODA ČIURLIONIO GALERIJOJE

Tarabildų, garsiosios Lietuvos grafikų šeimos, dailės darbai bus išstatyti Čiurlionio galerijoje, Jaunimo centre, Chicagoje, šį mėnesį. Domicelės, Petro, Arūno, Vijos ir Rimto Tarabildų paroda vyks nuo gruodžio 12 ligi 21 dienos.

Paroda bus atidaryta penktadienį, gruodžio mėn. 12 d., 7:30 v.v. Tarabildų šeimos kūrybą apibūdins šiuo metu Jungtinėse Amerikos Valstybėse viešintis dailininkas Rimtas Tarabilda.

Čiurlionio galerijos valandės: penktadieniais nuo 7 iki 9 v.v., šeštadieniais ir sekmadieniais nuo 11 v.r. iki 7 v.v.